

Nr 639

Av herr Börjesson i Falköping, om ersättning av allmänna medel
för skada genom brott.

(Lika lydande med motion nr 530 i Första kammaren)

Ett mycket markant inslag i bilden av den ökade brottsligheten i vårt samhälle utgör den kraftiga ökningen av bedrägeri- och våldsbrott. Ofta drabbar dessa brott äldre människor. Enskilda medborgare ställes vid många av dessa brott helt ekonomiskt ruinerade. Detta gäller i många fall även de brott, vilka senare uppklaras och för vilka gärningsmannen ådömes skadestånd.

Det är enligt min mening en angelägen samhällsuppgift att inte bara söka förhindra och i förekommande fall beivra brott utan även att i största möjliga mån hålla de människor skadeslösa, som oförskyllt drabbas av brott av olika slag. Endast i undantagsfall utgår emellertid f. n. ersättning från det allmänna för sådana skador. Detta är självfallet mycket otillfredsställande.

Sålunda bör det vara möjligt för den skadelidande att vid exempelvis domstol styrka att vederbörande genom rån, överfall, bedrägeri eller på annat sätt blivit förlustig sitt sparkapital. Om den skadevällande icke kan ersätta skadan, bör i så fall det allmänna, efter rättens prövning, helt eller delvis ersätta den skadelidande. Lämpligt vore att en viss del av influtna bötesmedel toges in anspråk för skapandet av en dylik fond.

Frågan har i olika sammanhang behandlats i riksdagen, bl. a. vid 1957 års riksdag. Med hänsyn till pågående utredningsarbeten ville riksdagen emellertid inte då tillstyrka kraven på ytterligare utredning, men den fann sig dock föranlåten till Kungl. Maj:t hemställa om en prövning av frågan om en viss utvidgning av den reglering, som försöksvis införts vad det gällde skador vållade av rymlingar m. fl. (SU 183). I den mån den prövning av frågan som sedan dess förekommit visat att detta inte är en framkomlig väg, anser jag det angeläget att problemkomplexet på nytt måste upptas till allsidig utredning.

Med stöd av vad ovan anförts hemställas,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om en skyndsam prövning av frågan om ersättning av allmänna medel för skada som drabbat enskild person genom brott mot honom eller hans egendom, i enlighet med vad i motionen anförts.

Stockholm den 26 januari 1963

Bengt Börjesson
i Falköping